

МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Визначено компоненти механізму підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Сформовано механізм підвищення інвестиційної привабливості за рахунок інновацій. Розкрито функції, які повинен виконувати розроблений механізм удосконалення управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, інвестиції, інновації, розвиток, інноваційний розвиток.

Abstract

The components of the mechanism for increasing the investment attractiveness of an enterprise have been determined. The mechanism for increasing investment attractiveness through innovations has been formed. The functions that the developed mechanism for improving the management of the enterprise's innovation and investment activities should perform have been revealed.

Keywords: investment attractiveness, investments, innovations, development, innovative development.

Вступ

Критична значущість інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку в умовах воєнного стану в Україні визначається подвійною необхідністю: забезпеченням невідкладної економічної стійкості підприємств та формуванням модернізованої, інноваційної основи для стратегічної повоєнної відбудови. Повномасштабна військова агресія спричинила системну кризу інвестиційного клімату. Масштабні фізичні руйнування та надзвичайна правова й економічна невизначеність створили максимально несприятливий режим для капіталовкладень, що призвело до різкого падіння інвестиційної привабливості країни та підприємств зокрема. Інвесторів, як національних, так і міжнародних, серйозно непокоїть нестабільність правового поля та неможливість довгострокового планування, що об'єктивно унеможливорює залучення значних довгострокових приватних інвестицій у традиційні сектори економіки. За таких умов є необхідним удосконалення механізму управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств.

Результати дослідження

З метою підвищення інвестиційної привабливості підприємств пропонуємо розробити механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю. Це цілеспрямована система діяльності, яка дає можливість досліджувати інноваційні ідеї, інвестиційні можливості та взаємодію всіх учасників інноваційно-інвестиційної діяльності [1].

Ефективність цього механізму на рівні підприємства полягає у зростанні чистого прибутку, продуктивності праці, а також із зростанням рівнів – організаційного, економічного, науково-технічного, соціального, екологічного тощо.

Механізм підвищення інвестиційної привабливості підприємства буде являти собою систему, що складається із взаємозалежних компонентів (організаційних, економічних і науково-технічних механізмів), кожен з яких сприяє функціонуванню єдиного цілого.

1. Організаційний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю формується всередині підприємства і включає сукупність елементів виробничого процесу (праця, засоби праці, предмети праці, інформація), а також сукупність законів і процедур, що регулюють взаємодія та стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності організаційної системи. На цьому етапі приймаються управлінські рішення, спрямовані на реалізацію інноваційної інвестиційної стратегії, а також загальної стратегії економічного зростання компанії.

2. Економічний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю – це сукупність методів, важелів і методів управління економічними процесами та економічними об'єктами, що

базуються на системі економічних законів, принципів і методів управління, які дозволять створювати реальні можливості та інвестиції. середовища та стимулюють інвестиційний ринок, що призводить до позитивних економічних результатів. Це можуть бути фінансові ресурси, певний потенціал, ресурси інвестора, матеріальні ресурси – об'єкти, що здійснюють рух і накопичення інвестицій, інфраструктура – сукупність нефінансових корпорацій, фінансових установ та відносини між ними, кредитні, фінансові та грошові механізми, механізм формування та використання ресурсів (капіталу), механізм контролю витрат, механізм взаємодії з ринком.

3. Науково-технічний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю – це процес, який об'єднує науку, техніку і виробництво, визначає зміст, порядок розробки та здійснення будь-яких робіт у сфері людської діяльності. Сполучною ланкою цього процесу є науково-технічні знання, виробничий досвід і кадри. Тільки акумулюючи науково-технічні знання, виробничий досвід і робочу силу, ми можемо отримати інновації. Рушійними силами науково-технічної діяльності є знання. З розвитком знань зростає й можливість суспільства, що стимулює, у свою чергу, подальший розвиток знань. Зв'язок між потребами суспільства і розвитком знань є основним джерелом науково-технічного розвитку [2].

Схема механізму підвищення інвестиційної привабливості за рахунок інновацій наведена на рис. 1.

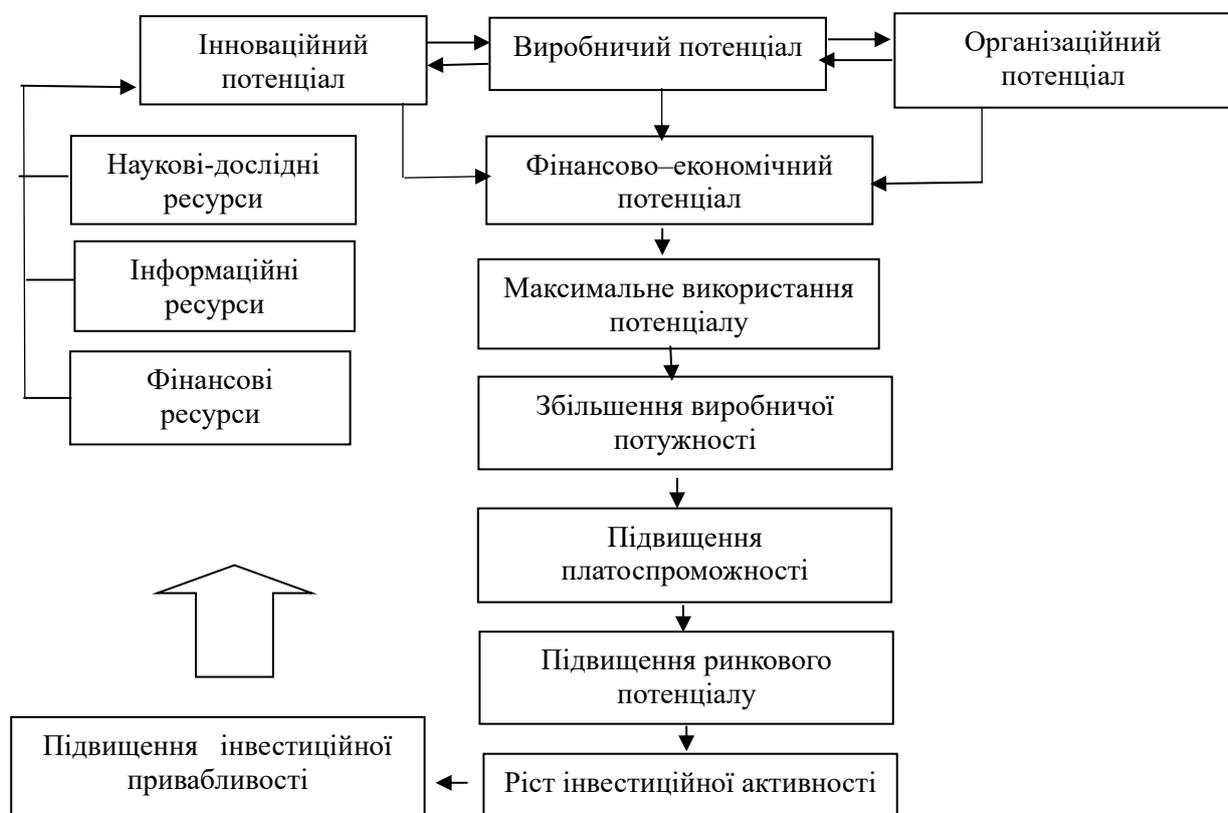

Рис. 1. Механізм підвищення інвестиційної привабливості підприємства за рахунок інновацій

Даний механізм удосконалення управління інноваційно-інвестиційною діяльністю має виконувати такі функції на підприємстві:

- 1) організація виробництва;
- 2) створення умов для науково-технічного розвитку;
- 3) формування інноваційного портфоліо;
- 4) аналіз і контроль грошових потоків, пов'язаних з реалізацією інноваційних проектів;
- 5) формування інвестиційного портфелю;
- 6) аналіз та моніторинг показників інвестиційних проектів;
- 7) взаємозв'язок усіх структурних елементів виробництва в цілісну систему [3].

Інновації необхідні для оптимального інноваційного портфеля та отримання високих фінансових та економічних результатів від цієї діяльності. Інноваційне портфоліо включає проекти різного масштабу, терміну реалізації та принципів реалізації. У зв'язку з цим зміст портфоліо досить часто повинен піддаватися аудиту та оновленню.

Таким чином, інноваційно-інвестиційна активність підприємництва значною мірою визначається своєчасністю залучення інвестицій у діяльність підприємницьких структур для ефективного вирішення проблем, що існують на даному етапі розвитку, шляхом впровадження інноваційних методів практичного вирішення цих проблем. Інноваційність є одним із найважливіших факторів виживання, зростання та розвитку підприємств та економік. Конкурентоспроможність економіки в глобальному масштабі все більше залежить від здатності економік окремих країн бути лідерами у створенні та впровадженні конкретних інновацій. Операції, засновані на інноваціях, відіграють ключову роль у створенні та підтримці конкурентної переваги. А саме від швидкості та спритності управління інноваційним процесом залежить перевага організації над існуючими конкурентами.

Висновки

Отже, ключові концепції зміцнення конкурентної переваги базуються на збільшенні продуктивності, що веде до лідерства за витратами, та/або диференційованої пропозиції саме через інвестиції в інновації, знання та нові технології. Інновації є основним рушієм економічних перетворень і розвитку. Вони часто передбачають значні капіталовкладення і є невизначеним, ризикованим заходом, що ускладнює мобілізацію необхідних ресурсів. Однак необхідно підкреслити, що інвестиції в дослідження та розробки повинні бути пов'язані з політикою, спрямованою на вирішення широкого кола інших перешкод, які можуть перешкоджати появі інноваційних систем, і підтримувати їх.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Kandeeva V.V. Formation mechanism of innovation and investment activities of industrial enterprise. *Економіка: реалії часу*. №3(19), 2015. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2015/No3/76-82.pdf>
2. Вецепура Н.В., Смагло Н.В. Підвищення інвестиційної привабливості підприємства з позицій стратегічного контексту. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. №1 (118). С. 57-64.
3. Масленніков Є.І., Рябов С.О., Кіркока Р.Г. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в умовах воєнного стану: економіко-правові механізми забезпечення стійкості та де-рискінгу. *Сталій розвиток економіки*. 2025. №6 (57). С. 89-97. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-12>

Карачина Наталія Петрівна – д-р екон. наук, професор кафедри менеджменту, маркетингу та економіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: karachyna.n@gmail.com

Мукоїд Юлія Володимирівна – студентка групи МЗД-24м, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Karachyna Nataliia P. – Dr. Sc. (Economic), Professor, Head of the of Management, Marketing and Economics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: karachyna.n@gmail.com

Mukoid Yulia Volodymyrivna – Faculty of Management and Information Security Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.